

Datum van inontvangstneming : 05/02/2018

Zaak C-5/18

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

3 januari 2018

Verwijzende rechter:

Bundesfinanzhof (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

31 mei 2017

Verzoeker en verzoeker tot Revision:

■■■■■ als curator in het faillissement van JUREX GmbH

Verweerder en verweerder in Revision:

Bundeszentralamt für Steuern

[OMISSIS]

BUNDESFINANZHOF (hoogste federale rechter in belastingzaken, Duitsland)

[OMISSIS]

BESLISSING

In het geding tussen

■■■■■ advocaat, als curator in het faillissement van JUREX GmbH,
[OMISSIS] Ulm,

verzoeker en verzoeker tot Revision,

[OMISSIS]

en

Bundeszentralamt für Steuern, [OMISSIS] Bonn,

verweerder en verweerder in Revision,

betreffende de omzetbelasting (verzoek tot afgifte van een certificaat overeenkomstig § 4, punt 11b, van het Umsatzsteuergesetz)

heeft de Vijfde Senat

[OMISSIS]

na de terechtzitting op 31 mei 2017 beslist als volgt:

A. Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen: **[Or. 2]**

1. Is de betekening van stukken overeenkomstig bepalingen van publiekrecht (bepalingen van het procesrecht en de wetten die de betekening in administratieve procedures regelen – § 33, lid 1, van het Postgesetz) een universele postdienst in de zin van artikel 3, lid 4, van richtlijn 97/67/EG van 15 december 1997 (postrichtlijn)?

2. Indien de eerste vraag bevestigend moet worden beantwoord,

is een ondernemer die zorg draagt voor de betekening van stukken overeenkomstig bepalingen van publiekrecht een „aanbieder van de universele dienst” in de zin van artikel 2, punt 13, van richtlijn 97/67/EG van 15 december 1997, die de universele postdienst geheel of gedeeltelijk verzekert, en is deze dienst vrijgesteld van belasting krachtens artikel 132, lid 1, onder a), van richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde?

B. De behandeling van de zaak wordt geschorst totdat het Hof van Justitie van de Europese Unie deze vragen zal hebben beantwoord.

Overwegingen

I.

- 1 Verzoeker en verzoeker tot „Revision” (hierna: „verzoeker”) is curator in het faillissement van A-GmbH (hierna: „A”). A exploiteerde tot het faillissement in 2011 – naast andere met haar via een gemeenschappelijke moedermaatschappij (B **[Or. 3]** [...] AG) verbonden ondernemingen van de B-groep – een onderneming die met name tot doel had opdrachten tot betekening op het grondgebied van de Bondsrepubliek Duitsland uit te voeren.
- 2 A diende in 2010 bij verweerder en verweerder in „Revision” (Bundeszentralamt für Steuern – Duitse federale belastingdienst; hierna: „BZSt” –) het verzoek in haar een certificaat te verstrekken betreffende de „btw-vrijstelling met betrekking tot het product opdrachten tot betekening in de zin van §§ 176 e.v. ZPO [Zivilprozessordnung (Duits wetboek van burgerlijke rechtsvordering)]” op grond van § 4, punt 11b, van het Umsatzsteuergesetz in de versie die sinds 1 juli 2010

■■■■■

van kracht is (Duitse wet op de omzetbelasting; hierna: „UStG”). Ter motivering voerde A aan dat het product „opdracht tot betekening” moet worden gerekend tot de universele postdienst.

- 3 A had zich er, overeenkomstig § 4, punt 11b, UStG, via haar moedermaatschappij jegens het BZSt toe verplicht op alle punten van het grondgebied van de Bondsrepubliek stukken te betekenen op basis van het procesrecht en de wetten die de betekening in administratieve procedures regelen, in overeenstemming met de door de Bundesnetzagentur (Duitse regelgevende instantie voor elektronische communicatie) voor dat doel verleende vergunningen.
- 4 Bij beschikking van 4 augustus 2010 wees het BZSt het verzoek tot afgifte van een certificaat overeenkomstig § 4, punt 11b, UStG af, omdat het product „opdracht tot betekening” geen universele postdienst was.
- 5 Op 1 juli 2011 werd A in staat van faillissement verklaard en verzoeker als curator aangewezen.
- 6 Het Finanzgericht (belastingrechter in eerste aanleg) wees het door verzoeker ingestelde beroep tegen de beschikking af op grond dat een „opdracht tot betekening” volgens **[Or. 4]** de aan het Unierecht conforme uitlegging van § 4, punt 11b, UStG niet onder de universele postdiensten valt.
- 7 Daartegen heeft verzoeker beroep in „Revision” ingesteld, waarin hij onder meer aanvoerde dat betekeningen in alle EU-lidstaten – met uitzondering van het Koninkrijk Zweden – zijn vrijgesteld van btw.

II.

- 8 De Senat stelt het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „het Hof”) de in het dictum onder A. weergegeven vragen over de uitlegging van het Unierecht en schorst de behandeling van de zaak totdat het Hof de vragen zal hebben beantwoord.
- 9 1. Toepasselijke bepalingen
- 10 a) Unierecht
- 11 aa) Volgens artikel 132, lid 1, van richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (hierna: „btw-richtlijn”) verlenen de lidstaten vrijstelling voor de volgende handelingen:

„a) de door openbare postdiensten verrichte diensten en daarmee gepaard gaande goederenleveringen, met uitzondering van personenvervoer en telecommunicatiediensten”.

- 12 bb) Volgens artikel 2 van richtlijn 97/67/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 1997 betreffende gemeenschappelijke regels voor de ontwikkeling van de interne markt voor postdiensten in de Gemeenschap en de verbetering van de kwaliteit van de dienst (PB 1998, L 15, blz. 14; PB 1998, L 23, blz. 39), laatstelijk gewijzigd bij richtlijn 2008/6/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 februari 2008 tot wijziging van richtlijn 97/67/EG wat **[Or. 5]** betreft de volledige voltooiing van de interne markt voor postdiensten in de Gemeenschap (PB 2008, L 52, blz. 3 – hierna: „postrichtlijn”), wordt verstaan onder:

„[...]”

5. distributie: de handelingen die het sorteren in distributiecentra en het bestellen van postzendingen aan de geadresseerden omvatten;

6. postzending: geadresseerde zending in de definitieve vorm die een aanbieder van postdiensten verzorgt. Naast brievenpost worden bijvoorbeeld als postzending aangemerkt: boeken, catalogi, kranten, tijdschriften en postpakketten die goederen met of zonder handelswaarde bevatten;

[...]

9. aangetekende zending: een dienst die bestaat in de garantie op forfaitaire basis tegen de risico's van verlies, diefstal of beschadiging, waarbij de afzender, in voorkomend geval op zijn verzoek, een bewijs ontvangt van de afgifte of de bestelling van de postzending aan de geadresseerde;

[...]

13. aanbieder van de universele dienst: de publieke of particuliere aanbieder van postdiensten die in een lidstaat een universele postdienst of een deel daarvan aanbiedt, en waarvan de identiteit overeenkomstig artikel 4 aan de Commissie is meegedeeld”.

- 13 cc) Artikel 3 van de postrichtlijn bepaalt:

„1. De lidstaten zorgen ervoor dat de gebruikers het recht genieten op een universele dienst welke inhoudt dat op alle punten van het grondgebied permanent postdiensten van een bepaalde kwaliteit worden aangeboden tegen prijzen die voor alle gebruikers betaalbaar zijn. **[Or. 6]**

[...]

4. Elke lidstaat treft de maatregelen die nodig zijn om ervoor te zorgen dat de universele dienst ten minste de volgende prestaties omvat:

- het ophalen, het sorteren, het vervoeren en de distributie van postzendingen tot 2 kg;

- het ophalen, het sorteren, het vervoeren en de distributie van postpakketten tot 10 kg;
- de diensten in verband met aangetekende zendingen en zendingen met aangegeven waarde.

[...]

7. De in dit artikel omschreven universele dienst omvat zowel nationale als grensoverschrijdende diensten.”

- 14 Volgens artikel 8 van de postrichtlijn wordt geen afbreuk gedaan aan het recht van de lidstaten om

„het plaatsen van brievenbussen op de openbare weg, het uitgeven van postzegels en de verzending van aangetekende zendingen in de loop van gerechtelijke of administratieve procedures te organiseren overeenkomstig hun nationale wetgeving”.

In de overwegingen van de postrichtlijn in de versie van 15 december 1997 (PB L 15 van 21.1.1998, blz. 14-25) staat:

„[...]

(13) Overwegende dat de universele dienst zowel nationale als grensoverschrijdende diensten moet bestrijken;

[...]

(20) Overwegende dat de lidstaten er, om redenen van openbare orde en openbare veiligheid, een legitiem belang bij kunnen hebben het recht om brievenbussen voor het aanbieden van postzendingen op de openbare weg te plaatsen aan een of meer door hen aan te wijzen instanties toe te kennen; dat het om dezelfde redenen de bevoegdheid van de lidstaten is een of meer instanties aan te wijzen die het recht hebben postzegels van het land van oorsprong uit te geven, evenals de instantie of instanties die belast is of zijn met de levering van die dienst voor aangetekende zendingen waarvan **[Or. 7]** in overeenstemming met haar of hun nationale wetgeving gebruik wordt gemaakt in het kader van gerechtelijke of administratieve procedures; [...]

- 15 b) Nationaal recht

- 16 aa) Op grond van § 4 UStG zijn, van de onder § 1, lid 1, punt 1, UStG vallende handelingen, de volgende van belasting vrijgesteld:

„11b. universele diensten zoals bedoeld in artikel 3, lid 4, van richtlijn 97/67/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 1997 betreffende gemeenschappelijke regels voor de ontwikkeling van de interne markt voor postdiensten in de Gemeenschap en de verbetering van de kwaliteit van de dienst

(PB 1998, L 15, blz. 14; PB 1998, L 23, blz. 39), laatstelijk gewijzigd bij richtlijn 2008/6/EG (PB 2008, L 52, blz. 3), in de toepasselijke versie. De voorwaarde voor de vrijstelling is dat de ondernemer zich er overeenkomstig een certificaat van het Bundeszentralamt für Steuern jegens deze instantie toe heeft verplicht op alle punten van het grondgebied van de Bondsrepubliek Duitsland het hele pakket aan universele diensten of een deel van deze diensten zoals bedoeld in de eerste volzin aan te bieden. [OMISSIS]” [uitzonderingen op de vrijstelling die hier niet relevant zijn]

- 17 bb) Het Postgesetz (Duitse postwet; hierna: „PostG”) van 22 december 1997 [OMISSIS] regelt onder meer het volgende:

„§ 11 Definitie en omvang van de universele dienst **[Or. 8]**

(1) De universele dienst bestaat uit een minimumpakket aan postdiensten in de zin van § 4, punt 1, van een bepaalde kwaliteit, die op alle punten van het grondgebied tegen een betaalbare prijs worden verricht. De universele dienst is beperkt tot vergunningsplichtige postdiensten en postdiensten die, vervoerstechnisch gesproken, ten minste gedeeltelijk met vergunningsplichtige postdiensten kunnen worden verricht. De universele dienst omvat alleen diensten die in het algemeen als onontbeerlijk worden beschouwd.

(2) De federale regering is bevoegd bij wege van verordening, die door de Bondsraad en de Bondsraad moet worden goedgekeurd, overeenkomstig lid 1 de inhoud en omvang van de universele dienst vast te stellen [...]

[...]

§ 33 Betekeningsverplichting

(1) Een vergunninghouder die diensten op het gebied van postbezorging verricht, is verplicht stukken, onafhankelijk van hun gewicht, te betekenen overeenkomstig de bepalingen van het procesrecht en de wetten die de betekening in administratieve procedures regelen. Binnen de limieten van deze verplichting zijn aan de vergunninghouder bevoegdheden van openbaar gezag verleend [beliehener Unternehmer (ondernemer met concessie voor het verrichten van openbare diensten)].

(2) [OMISSIS] [bepaling inzake de mogelijkheid tot vrijstelling van de verplichting ex lid 1; hier niet van toepassing]

§ 34 Vergoeding voor de betekening

De vergunninghouder op wie de betekeningsverplichting rust, heeft recht op een vergoeding. Daarmee worden alle door de vergunninghouder verrichte prestaties vergoed, met inbegrip van het van overheidswege opmaken van akten en terugzenden van de bescheiden aan de opdrachtgevende instantie. De vergoeding dient te voldoen aan de criteria van § 20, leden 1 en 2, en moet door de

■■■■■

regulerende instantie worden goedgekeurd. [OMISSIS] [formaliteiten, hier niet relevant]” **[Or. 9]**

- 18 cc) § 1 van de Post-Universaldienstleistungsverordnung (Duitse verordening betreffende universele postdiensten) van 15 december 1999 [OMISSIS], laatstelijk gewijzigd op 7 juli 2005 [OMISSIS], bevat de volgende bepalingen met betrekking tot de universele dienst:

„(1) De volgende postdiensten worden als universele dienst aangemerkt:

1. vervoer van brievenpost in de zin van § 4, punt 2, van de wet waarvan het gewicht niet meer bedraagt dan 2 000 gram en de afmetingen de in het Wereldpostverdrag en de bijbehorende uitvoeringsregelingen vastgestelde afmetingen niet overschrijden,
2. vervoer van geadresseerde pakketten waarvan het gewicht niet meer bedraagt dan 20 kilogram en de afmetingen de in het Wereldpostverdrag en de bijbehorende uitvoeringsregelingen vastgestelde afmetingen niet overschrijden,
3. vervoer van kranten en tijdschriften in de zin van § 4, punt 1, onder c), van de wet. [OMISSIS] [definitie van de begrippen ‚kranten en tijdschriften’]

(2) Het vervoer van brievenpost omvat tevens de volgende zendingen:

1. aangetekende zending (brievenpost die voor een forfaitair bedrag is verzekerd tegen de risico’s van verlies, diefstal of beschadiging en met ontvangstbevestiging wordt afgegeven),
2. zending met aangegeven waarde (brievenpost waarvan de inhoud is verzekerd voor de door de afzender aangegeven waarde tegen verlies, diefstal of beschadiging),
3. rembourszending (brievenpost die pas na inning van een bepaald geldbedrag aan de geadresseerde wordt afgegeven),
4. exprespost (brievenpost die zo spoedig mogelijk na afgifte bij een postvervoerbedrijf door speciale koeriers wordt bezorgd).”

- 19 dd) De Zivilprozessordnung (hierna: „ZPO”) bevat onder meer **[Or. 10]** de volgende bepalingen met betrekking tot de betekening:

- 20 (1) Opdracht tot betekening overeenkomstig § 176 ZPO:

„(1) Wanneer aan de post, een gerechtelijke ambtenaar of een gerechtsdeurwaarder een opdracht tot betekening wordt gegeven of wanneer een andere instantie om de uitvoering van de betekening wordt verzocht, overhandigt de griffie het te betekenen stuk in een gesloten enveloppe tezamen met een van te voren opgemaakte akte van betekening. [...]”

- 21 (2) Akte van betekening overeenkomstig §182 ZPO:

„(1) Als bewijs van de betekening [...] moet daarvan akte worden opgemaakt op het daarvoor bestemde formulier. Op deze akte van betekening is [...] van toepassing.

(3) De akte van betekening dient in origineel dan wel als elektronisch document onverwijld aan de griffie te worden teruggezonden.”
- 22 2. Eerste prejudiciële vraag
- 23 a) Opmerking vooraf
- 24 A heeft jegens het BZSt alleen een aanspraak op verstrekking van het certificaat overeenkomstig § 4, punt 11b, tweede volzin, UStG, indien betekening een universele dienst is in de zin van artikel 3, lid 4, van de postrichtlijn. Dat dient met de eerste prejudiciële vraag, die op dat punt relevant is voor de beslechting van het geschil, te worden verduidelijkt.
- 25 b) Rechtssituatie op grond van de postrichtlijn
- 26 Uit de bepaling van artikel 3, lid 4, van de postrichtlijn kan niet ondubbelzinnig worden afgeleid of de litigieuze betekening van postzendingen als deelgebied van de bevoordeelde universele postdiensten moet worden aangemerkt. Deze dienst wordt in artikel 3 **[Or. 11]**, lid 4, van de postrichtlijn immers niet expliciet genoemd.
- 27 aa) De betekening van postzendingen kan op grond van artikel 3, lid 4, van de postrichtlijn als een universele dienst worden aangemerkt. Volgens artikel 3, lid 4, van de postrichtlijn maken de distributie van postzendingen tot 2 kg (eerste streepje) en de distributie van postpakketten tot 10 kg (tweede streepje) deel uit van de universele postdienst.
- 28 (1) Bij betekening wordt het document of stuk waarvoor een opdracht tot betekening is gegeven in een gesloten enveloppe aan de post of een soortgelijke dienstverlener overhandigd, tezamen met een van te voren opgemaakte akte van betekening, die na de betekening teruggaat naar de instantie die de opdracht tot betekening heeft verstrekt (zie bijvoorbeeld § 176, lid 1, ZPO en § 182, lid 3, ZPO).
- 29 (2) Ook betekening is een vorm van distributie van postzendingen of postpakketten, zodat in principe kan zijn voldaan aan artikel 3, lid 4, eerste en tweede streepje, van de postrichtlijn. Het kan bij betekening gaan om een „bijzonder geval” van distributie van postzendingen of postpakketten, dat zich alleen onderscheidt van een postzending doordat het naast het basiskenmerk van een postzending ook de genoemde andere kenmerken heeft, zoals het opmaken van een akte van de betekening en het retourneren van die akte.

-
- 30 (3) Dat gaat echter niet op indien artikel 2, punt 5, van de postrichtlijn, volgens welke bepaling onder distributie de handelingen worden verstaan die het sorteren in distributiecentra en het bestellen van postzendingen aan de geadresseerden omvatten, een uitputtende regeling **[Or. 12]** is. De regel zou zich dan verzetten tegen het aanmerken van betekening als een universele dienst, omdat er bij betekening – zoals reeds is gezegd – aan nog andere vereisten moet worden voldaan.
- 31 bb) Daarentegen lijkt het niet uitgesloten dat betekeningen kunnen vallen onder de tot de universele postdienst behorende diensten in verband met aangetekende zendingen in de zin van artikel 3, lid 4, derde streepje, van de postrichtlijn.
- 32 Hoewel bij betekening, anders dan artikel 2, punt 9, van de postrichtlijn vereist, door de aanbieder van de dienst geen garantie op forfaitaire basis wordt gegeven, is het denkbaar dat betekening binnen de werkingssfeer van deze regeling valt, omdat in artikel 8 en overweging 20 van de postrichtlijn sprake is van de verzending van aangetekende zendingen in het kader van gerechtelijke of administratieve procedures.
- 33 De opstellers van de richtlijn konden immers niet voorzien in bijzondere regelingen voor alle in de lidstaten bestaande nationale regelingen voor verzendingen „in het kader van gerechtelijke of administratieve procedures”, waartoe de litigieuze betekeningen op het Duitse grondgebied behoren. De genoemde formulering kan derhalve betekenen dat de opstellers van de richtlijn een „parallel” zien tussen „aangetekende zendingen” en betekening „in het kader van gerechtelijke of administratieve procedures”. Gelet hierop kan mogelijkerwijs ook betekening onder de omschrijving van een bijzondere aangetekende zending in deze zin vallen. **[Or. 13]**
- 34 cc) Tegen de behandeling van betekening als een „bijzonder geval” van distributie van postzendingen of als aangetekende zending in de zin van artikel 3, lid 4, van de postrichtlijn zou kunnen pleiten dat de in artikel 8 van de postrichtlijn aan de lidstaten verleende bevoegdheid inzake de „verzending van aangetekende zendingen in de loop van gerechtelijke of administratieve procedures” niet behoort tot hoofdstuk 2 van de postrichtlijn, dat de universele dienst als zodanig regelt, maar pas in hoofdstuk 3 is opgenomen, dat betrekking heeft op de „harmonisatie van de diensten die voorbehouden kunnen worden”. Dit zou kunnen betekenen dat de betekening van postzendingen volgens de bedoeling van de Uniewetgever en de nationale wetgever a priori geen deel uitmaakt van de universele dienst als minimumpakket.
- 35 Daartegen zou echter kunnen worden aangevoerd dat de in artikel 8 en overweging 20 van de postrichtlijn getroffen regeling vanwege de genoemde aanvullende bijzondere kenmerken van deze vorm van distributie wetstechnisch gezien een nuttige aanvulling lijkt en het daarom niet a priori uitgesloten is een betekening in beginsel als onderdeel van de universele dienst aan te merken.

- 36 dd) Tegen het aanmerken van betekening als universele dienst pleit mogelijk voorts de regeling in artikel 3, lid 7, van de postrichtlijn, volgens welke de universele dienst zowel nationale als grensoverschrijdende diensten omvat en volgens overweging 13 van de postrichtlijn zelfs moet omvatten.
- 37 Voor zover betekening als een zelfstandig deelgebied wordt aangemerkt, valt te betwijfelen of aan deze voorwaarde is voldaan, aangezien openbare betekening in de regel uitsluitend **[Or. 14]** op het grondgebied van een lidstaat plaatsvindt.
- 38 3. Tweede prejudiciële vraag
- 39 a) Opmerking vooraf
- 40 Indien de eerste prejudiciële vraag bevestigend wordt beantwoord, hangt het recht van A op afgifte van het certificaat in de zin van § 4, punt 11b, UStG op voor de beslissing relevante wijze voorts af van de vraag of de prestaties die door A als „aanbieder van de universele dienst” in de zin van artikel 2, punt 13, van de postrichtlijn zijn verricht, van btw kunnen zijn vrijgesteld op grond van artikel 132, lid 1, onder a), van de btw-richtlijn.
- 41 De Senat heeft twijfels ten aanzien van de vraag of een ondernemer die hoofdzakelijk stukken betekent in opdracht van rechterlijke instanties en bestuursorganen, de universele postdienst geheel of gedeeltelijk verzekert en derhalve als aanbieder van de universele dienst in de zin van artikel 2, punt 13, van de postrichtlijn kan worden aangemerkt. Volgens artikel 3, lid 1, van de postrichtlijn moeten de gebruikers immers het recht genieten op een universele dienst welke inhoudt dat op alle punten van het grondgebied permanent postdiensten van een bepaalde kwaliteit worden aangeboden tegen prijzen die voor alle gebruikers betaalbaar zijn. Aan deze voorwaarde wordt mogelijkwerwijs niet voldaan wanneer opdrachtgevers bij betekeningen niet „alle gebruikers” zijn, maar in de eerste plaats rechterlijke instanties en bestuursorganen, zodat deze vorm van distributie de gebruikers slechts indirect ten goede komt.
- 42 b) Uit de Unierechtelijke bepalingen kan niet duidelijk worden afgeleid of de diensten die zijn verricht door A als mogelijke aanbieder in de zin van artikel 2, punt 13, van de postrichtlijn zijn vrijgesteld van btw op grond van **[Or. 15]** artikel 132, lid 1, onder a), van de btw-richtlijn.
- 43 aa) Een „aanbieder van de universele dienst” is volgens artikel 2, punt 13, van de postrichtlijn een publieke of particuliere dienst die in een lidstaat een universele postdienst of een deel daarvan aanbiedt, en waarvan de identiteit overeenkomstig artikel 4 aan de Commissie is meegedeeld.
- 44 Het is denkbaar dat A met de uitvoering van opdrachten tot betekening aanbieder is van een deel van een universele postdienst.
- 45 bb) Artikel 132, lid 1, onder a), van de btw-richtlijn voorziet in vrijstelling voor de door openbare postdiensten verrichte diensten en daarmee gepaard gaande

■

goederenleveringen, met uitzondering van personenvervoer en telecommunicatiediensten.

- 46 Volgens de rechtspraak van het Hof is deze vrijstelling van toepassing op diensten die de openbare postdiensten als zodanig verrichten, te weten in hun hoedanigheid van exploitant die de verplichting op zich neemt om in een lidstaat de gehele universele postdienst of een deel daarvan te verzekeren. Deze vrijstelling is niet van toepassing op diensten en daarmee gepaard gaande leveringen van goederen die worden verricht onder voorwaarden waarover individueel is onderhandeld [arrest van het Hof van 23 april 2009, TNT Post UK, C-357/07, EU:C:2009:248, punten 44-49 en dictum, onder 2)]. Openbare postdiensten in deze zin zijn openbare of particuliere exploitanten die de verbintenis aangaan postdiensten aan te bieden die aan de essentiële behoeften van de bevolking beantwoorden, en zich er dus in de praktijk toe verbinden de gehele universele postdienst in een lidstaat, zoals deze dienst in artikel 3 van de postrichtlijn is gedefinieerd, of een deel **[Or. 16]** daarvan, te verzekeren (arrest TNT Post UK, EU:C:2009:248, punt 36).
- 47 cc) Hieruit wordt niet zonder meer duidelijk of de litigieuze betekeningen door A krachtens artikel 132, lid 1, onder a), van de btw-richtlijn zijn vrijgesteld van btw.
- 48 (a) Vóór een elementaire postdienst als dienst van algemeen belang pleit de omstandigheid dat betekening bijvoorbeeld in het postverkeer van overheidswege bedoeld is om de bezorging van officiële brieven te verifiëren; voorts maakt betekening het mogelijk de bezorging van dagvaarding en verzoekschriften te verifiëren of de bezorging van rechterlijke beslissingen waardoor de termijn voor het aanwenden van een rechtsmiddel gaat lopen. Betekening is bovendien onontbeerlijk voor een geordend verloop van administratieve en gerechtelijke procedures en draagt daarmee bij aan een betrouwbare en goede rechtsbedeling.
- 49 Ook lijkt het onlogisch om een dienstverlener enerzijds – zoals in § 33 PostG – te verplichten ook zorg te dragen voor de betekening van stukken, maar anderzijds deze deelprestatie – in tegenstelling tot de andere deelprestaties – als belastbare handeling aan te merken, hoewel juist de betekening van stukken – ook vanwege de daarbij noodzakelijke overdracht van bevoegdheden van openbaar gezag – van oudsher erkend wordt als openbare postdienst. Het uitsluiten van de betekening van stukken van de werkingssfeer van de btw-vrijstelling zou in dit verband alsook in het licht van het wettelijke vereiste van een „samenhangend aanbod van diensten” van de ondernemers kunnen indruisen tegen het beginsel van belastingneutraliteit in de zin van de vereiste gelijkheid van belastingdruk (arrest TNT Post UK, **[Or. 17]** EU:C:2009:248, punt 45).
- 50 De betekening van stukken is ook geen dienst die wordt verricht onder voorwaarden waarover „individueel [is] onderhandeld”, zodat de door het Hof in zijn rechtspraak uitdrukkelijk genoemde uitsluitingsgrond niet van toepassing is [arrest TNT Post UK, EU:C:2009:248, punten 44-49 en dictum, onder 2)]. De

criteria voor de vergoeding zijn wettelijk geregeld en moeten door de regulerende instantie worden goedgekeurd (zie § 34 PostG).

- 51 (b) Tegen deze uitlegging zou evenwel kunnen worden ingebracht dat een opdracht tot betekening niet door particulieren aan de post of een andere dienstverlener kan worden gegeven, maar dat dit in de regel slechts indirect via een rechterlijke instantie of een bestuursorgaan geschiedt (zie bijvoorbeeld § 176, lid 1, ZPO). Deze omstandigheid is mogelijk in beslissende mate in strijd met het karakter van een universele dienst die ter beschikking staat van alle gebruikers in de zin van artikel 3, lid 1, van de postrichtlijn.
- 52 4. De verwijzing is gebaseerd op artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. **[Or. 18]**
- 53 5. [OMISSIS] [schorsing van de behandeling van de zaak]
- 54 [OMISSIS] [ondertekeningen]